

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:		☺ FŐSZERKESZTŐ ☺	SZERKESZTŐSEG:
Égész évre	8 korona.	Dr. GAAL ENDRE.	Dr. Gaal Endre lakása, Csíkszereda (Mikó-utca)
Félévre	4 korona.		KIADÓHIVATAL:
Negyedévre	2 korona.	SZERKESZTŐ	Szentkatolnai Cseh István fogalmazó, Csíkszereda (Munkácsint. hivatal.)
Egyes szám ára 16 fillér.		JÓZSA GÉZA.	Hirdetési díjak előre fizetendők.
Megjelenik minden vasárnap reggel.			Kéziratok nem adatnak vissza.

Adókiivetés előtt.

Távoli menyörgés módjára hallat szik hozzánk a fővárosban folyó adókiivetés lármája. A kincstár villámai most még a budapesti iparosok és kereskedők fejei fölött táncolnak, a fájdalom, csak azt tudjuk, hogy az a vihar, amely idefönn a mérgét kiadja, hozzánk is eljön s van-e okunk abban hinni, hogy velünk kiméletesebb, enyhébb lesz?

Nem vagyunk azon a nézeten, hogy az adókiivetés ellen okvetlenül protestálni kell.

Az idén azonban két, egymással erősen szembehelyezett álláspont teszi valóban aggodalmassá az adókiivetést. Az egyik: a pénzügyminiszter álláspontja, amely, ha azt nem is hirdeti nyíltan, ha nem is sejtet, mégis megérthetővé válik, hogy az államnak több kell. Ha nem képzelnék el valamely kiapadhatatlan pénzkutat, amelyből a pénzügyminiszter az egyre halmozódó pénzügyi terheket fizetheti, amelyek az újabb és újabb fizetésrendezések, az elmaradhatatlan beruházások céljaira fedezetet nyújtanak, akkor joggal felhútnánk attól, hogy mindezeket a rendes adóbevételek fokozásával, szaporításával akarják kiegyenlíteni.

A másik kevésbé titkolt és lármánklú is hangosan megnyilatkozó álláspont ezzel szemben, hogy az adózó most még kevesebbet tud fizetni, mint ezelőtt. Az év elején felsőhajtottunk és azt hittük, hogy bucsut vehetünk a válságtól. Olecsőbb lett a pénz, megszűntek a háborúk, jön a konjunktúra. A valóság pedig az, hogy az igazi krízis, csak most dühöng igazán. A két éven át tartott küzdelem főlemesztette az embereket anyagi ellentállójerejét; elfogytak a tartalékok, melyek a kivonult külföldi tőkék és az elmaradt keresetek helyét betöltötték. Ha most már egyszerre vége lenne a bójtnak, ha újra tökébőség lenne, ha újra megindulhatnának a forgalmat jelentő vállalkozások, munkák, új anyaga lenne a vérkeringésében megakadt üzleti életnek, ipari forgalomnak: akkor minden jó lenne. De lehet-e erről beszélni?

Nem alaptalan az az aggodalom, hogy a két év alatt pusztított hitelföldrengés az egzisztenciák egész sorát, az ugynevezett adóalanyok nagy részét pusztította és miután az adófővedelemnek nem

szabad csökkenni, ezek hiányzó adóját a megmaradt adózókra fogják hárítani.

Ilyen helyzetben nem egyszerű, gyermekézésű félelem az, amely a budapesti adókiivetések felől jövő hírek nyomán a vidéken is életre kel és nem az adózók tetszését kereső szó, amely a védekezésre való készülődést sürgeti. A védekezésre szükség van és a védekezésnek nem hiányzanak a módjai. Az állam hű polgárainak gondolni kell a kincstár érdekére is, de joggal megkívánhatják a kincstár érdekeinek intézőitől, hogy az igények és a terhek megnövekedésének esetén is találjanak módot arra, hogy a fedezetet akkor kelljen az adózóktól bevasalni, amikor ezek teherbíró képessége javulni fog.

A védekezés módja pedig benn van az adókiivető bizottságok mai szervezésében. Az adókiivetés független polgárok itélkezése alapján történik. Az adókiivető bizottságok működését tökéletesebbé teheti az a mód, hogy az adókiivetéshez a kereskedők és iparosok szakmaként bizalmi-férfiakat küldjenek ki. Ezek a bizalmiférfiak nem szavazhatnak, a döntésben részük nincs, de segítségére lehetnek az adókiivető bizottságnak abban, hogy az adózók védekezését mint itéljék meg; hogy a maguk szakértő véleményével, tudásával és az adózók fegyvereivel erősítsék meg azt, ami a tájékoztatlan bizottság és az adóreferens előtt egyszerű siránkozásnak, vagy alkuvó kísérletnek tetszik.

Azonban vannak egyéb módjai a védekezésnek. — A városi iparosoknak és kereskedőknek nem szabad addig várniok, amikor a bizottságok összeülnek, hanem már most kell figyelni, készenlétbe állani, hogy a ma még erősen takargatott adóemelő kísérletekkel meg tudjanak birkózni.

— Takó János főesperes plebános beszámolója. Az egyházközségek évi számadásai, valamint a költség előirányzatai az eddigi rendszertől eltérően évenként most már az egyházközség egyetemének is bemutatandók. Ezt az alkalmat használta fel Takó János főesperes, ditrói plebános folyó hó 17-én arra, hogy egyházközségének az utóbbi hónapokban ellene allattomosan indított vádakkal szembe szálljon s megmondja a maga igazságát. Mint tudósítónk jelenti ezen jelentésében 25 évre visszamenő papi működését ismertette, reatért azokra az alkotásokra a melyek az ő nevéhez

fűződnek, s erős kimélettel, kifejezésekkel ostorozta meg azokat, akik a népet felrevezették alattomos célok érdekében, s ő benne bűneikért bűnbakkot akartak keresni. Beszédét a község lakossága nagy figyelemmel hallgatta végig, s azzal a meggyőződéssel távozott onnan el, hogy a Takó János főesperes-plebános ellen indított hajszja igazságtalan, és meg nem érdemelt hurcoltatás volt.

Takó János egyénisége ismeretes az egész Gyergyó közönsége előtt, az ő egyenes, férfias magatartása és szelplételenségéről amugy is visszahullanak a csalfa ilyen támadások. Ditró községének minden tényszerője megtalálta a módot és alkalmat arra, hogy előtte ragaszkodását és bizalmát kifejezze. Ez az oka annak, hogy Takó János előlitt attól a szándéktól, hogy más plebániát válaljon. Ezzel az elhatározásával egyszersmind a harcban álló becsületet embe-
reknek tett szolgálatot, példát statuálván arra, hogy mesterségesen intézett támadásokkal félre lehet rövid időre vezetni a közvéleményt, de az ilyen támadás fegyvere rendszeren azokat sebezik meg, a kik ezzel harcolni próbáltak.

— „Pálinka ember.“ Egy császári és királyi hadseregbeli őrnagy, Csíkvármegyében a sorozó bizottságok katonai elnöke mondotta e kitéltet, a mikor a híres csiki legények a mérce alá állottak.

Igen, p á l i n k a e m b e r a z a l k o h o l i z m u s t ó l d e g e n a r á l t s z é k e l y n e m z e t n e k d i s z e s s a r j a . C s e n e v é s z , v é z n a , e s o d á l a t o s n k i c s i é s r e n d e s e n — h a c s a k e r r e a l k a l o m v a n , — r é s z e g . R é g e n , m e g a c s i k i l e g é n y e k v o l t a k a l e g j o b b s o r o z a s i s t a t i s z t i k a i s z á m o k a l a n y a i , m a a l i g 3 0 s z á z a l é k ú t i m e g a m é r t é k e t . M i n d e n 3 k ö z ú l a l i g e g y . D e a z é r t h a n g o s a z u t c a a d u h a j k o d á s t ó l . A k i b e v á l t a z é r t o r d i t , m e r t e l v i s z i k , a k i n e m v á l t , a b i z o n y á r a a z é r t o r d i t , m e r t n e m v á l t b e , a k o c s i s i n o r d i t , a z m e g a z é r t o r d i t , m e r t m i n d e n k i o r d i t . P e d i g h á t v é g e r e d m é n y b e n e m a k a t o n a s á g a z o r d i t á s o k a , h a n e m a p á l i n k a . É s s a j n o s , n i n e s a k i m e g t a n i t s a , h o g y e z m á s k é p i s l e h e t n e .

— Tusnádfürdő igazgatósága értesít bennünket a következőkről: Tusnádfürdőre nézve a lapok közelebből különféle híreket közöltek. Ezeknek helyreigazításaké sziveskedjék b. lapjában az olvasó közönséget értesíteni, hogy Tusnádfürdő az idén is ép ugy, mint eddig a fürdőidény meg lesz tartva. Változás

csak annyiban lesz, hogy miután a fürdő kursalonnal nem rendelkezik, ez évben az eddigi gyógy- és zenedijnak csak fele lesz fizetendő. Elő- és utósaiszonban az eddigi kedvezmények ez évben is érvényben maradnak.

LEVÉL.

Marosvásárhelyről, lapunk munkatársától vettük az alábbi levelet.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Engedje meg, hogy a Vigadó kérdéséhez én is hozzájáruljak. Sokat utaztam és láttam, va' amit talán értek is a városrendezéshez.

A csikszeredai vigadónak a helye volt rosszul megválasztva. Minden vendéglős megbukott benne. Ha megnyitják és kiszépitik, annál rosszabb, mert drágább lesz s még nehezebben akad bérlője. Felhagyott háznak fog maradni azon a helyen ezután is. A szálloda csak központi helyre való, a város tengelyében kell állania, úgy hogy az idegen is belebotoljon. Az utasnak nincs ideje. Pontos előtte az, hogy a szálloda éttermében és kávéházában már emberekkel találkozók, hogy a piac és az üzletek szomszédjában legyenek. Még a helyi közönségnek is erre van szüksége. A város fejlődéséhez a forgalmat terültre centrálódik. A modern ember kevesebbet bujkál már a félreeső kormákban, mind tömegesebben keresik fel a nyílt helyeket a hová családtagjait is elviheti diszkrétebb szórakozásra. Az ember természeténél fogva odavonzódik, a hol társaság van, a hol lát is s a hol láttatja is magát. Vidéki városok elevenése pedig mindenütt a piacon lüktet. Ott fordul meg a város minden épkezláb embere, ki szükségből, ki luxusból. Ennélfogva a szállodalak, ha igényt tart a felkarolásra okvetlenül a piacra kell elhelyezkednie.

Ezzel eljutottam oda, a mit mondani akarok: az az vigadót az új piacra kell felépíteni. Nemcsak azért, mert piac, hanem azért, mert ha a tervezet szerint ki fog épülni ez a terület. olyan köz-

pont lesz, amilyen ritka városban található. Az innen kisugárzó utcák a városrészeket közelhozzák s a forgalmat minden irányból ide összpontosítják. Tehát találkozára ide fog gyülni egy az idegen, mint a benszült. És hogy ha az építkezés csak némileg stílszerűen viteit keresztül, tekintve, hogy a sok nyílt utca mellett minden épület külsőleg is inkább érvényre jut, akkor ziviesen jön ide és időzik itt mindenki, mert ez a piac szép is lesz.

Dr. Ujfalusi Jenő zseniálisan tervezte meg az új Csikszeredát. Én a magam részéről nemcsak elismeréssel vagyok iránta, hanem követni is tudnám őt ebben a munkájában. Am megértették őt felsőbb körben is, mert hiszen Gyalóky Sándor főispán és Pejér Sándor alispán készséges támogatása nagy erőt kölcsönöz neki. Véletlen szerencse, hogy ez a három kitűnő vezető fő most találkozott össze, amikor egy kitolt háttárszéliek város rekonstruálása áll szönyegen. Szerencséje ez nemcsak Csikszeredának, hanem a magyar ügynek is. Mert hogy a keleti háttárszéliek erős kultúrával rendelkeznek ki, az nem csupán odaváló helyi érdek, de egyben magyar nemzeti érdek is. Abban a fajpolitikai tusában, mely Erdélyben századok óta késhegyig menő vehemenciával folyik, mindig súlyosan esett a mérlegbe a mi kulturái állapotunk lekritizálható nivója. Nem voltak városaink. A magyar város legtöbbje falusias külsővel disztelenkedett s lakossága önfeladt maradiságban vegetált. Ily viszonyok között a cselekvés és a tett, a közélet jóleső megújulásaként hat mindenfelé, a hoi a nemzet sorsa felett gondolkoznak.

Csikszereda város öntudatos fejlődése egygyel több cáfolat a nemzetiségek kisebbítő kritikájával szemben és egygyel több bizonyíték a székely életrevalóság mellett. Ezt már tudják nemcsak kívül, de érzik bent a Csikszeredaiaik is. Kik, hogy ha összehasonlítást tesznek a régi és az új Csikszereda között, akaratlanul fölvilan bennünk is a sovén büszkeség.

Hogyha Csikszereda polgársága, főleg

pedig legközvetlenebbül érdekelt üzleti világa tudja azt, hogy amit eddig csináltak, azt jól csináltak, akkor ne tévedjenek meg továbbra sem, tervszerűen vigyék tovább a városfejlesztés politikáját és állítsanak minden új alkotást a maga helyére.

László Gyula.

HIREK.

— **Személyi hírek.** Gyalóky Sándor főispán több napi távollét után Budapestről hazakerkezett.

— Dr. Hirsch Hugó közkórházi sebész főorvos, külföldi tanulmányutjáról gazdag tapasztalatokkal hazakerkezett.

— **Személyi hir.** Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyt püspök f. hó 21-én városunkba érkezett, a hol egy napig fog tartózkodni. Innen a felséki járásba bérmaura megy s pünkösdi bucsu ideje alatt Csiksomlyón fog lakni.

— **Az új törvényeségi elnök.** A király a csikszeredai kir. törvényszék elnökévé Bigner József dévai kir. ügyészt kinevezte. Az új elnök értesülésünk szerint már legközelebb elfoglalja állását.

— **Hittanári vizsgát** e hó 11. és 12-én sikerrel letették: P. Albert Cassián csiksomlyói zárdafőnök és Gáspár Béla remetei káplán.

— **Kinevezés.** A földmivélsügyi miniszter Matyasovsky László a csikszeredai kir. erdőhivatalhoz díjtalan m. kir. érdemérmék gyakoronkka nevezte ki.

— **Adakozás.** Gyalóky Sándor főispán a gyergyószentmiklósi Kossuth-szobor alapja javára 100 koronát adományozott.

— **A sajtótörvény módosítása.** Az igazságügyi miniszter novellaris uton módosítani akarja az új sajtótörvényt, úgy, ahogy a joggyakorlatokban mutatkozott hiányok megkivánják. Egy budapesti táblabíró megbiztat azzal, hogy a konkrét eseteket jegyezze össze.

— **A járványkórha** mint Gyergyószentmiklósról írják befejezés előtt áll s a képviselő-testület már közelebbről átvetheti a nagy luxussal és nagy költséggel épült kórházat. Mint értesülünk, az építési összeg megközelíti az 50 ezer koronát, melyből az állam 35 ezer koronának felet megérteti. Így tehát 15 ezer koronának fele marad fedezetlenül, ami bár szabálytalanul —, a városi pénztárt fogja terhelni.. A fertőtlenítő készülék a napokban megérkezett, de a felépített fertőtlenítő házba be nem fer.

A „SZÉKELYSÉG“ TÁRCÁJA.

Jónás.

Ita: Mátrai Ferenc Béla.

Nem szerette senki. Megvetették — mert zsidó volt. Az egész intézetben csak ő maga. Nem is lehetett hát pártja.

A fiuknak csak gunyárgya, figurázó pontja. Rajta mulattak, komédiáztak, nevetgettek, papírgaluskával dobálták és sokszor olyan zenebonát csináltak, olyan mulatságot csaptak körülötte, hogy rengett belé a terem.

— Micsoda kamaszkodás! mondták a tanárok, amikor bejötték.

— Már legyenek komolyak!

— Hisz ma-holnap maguknak kell nevelni másokat.

A fiuk köhögték. Jónás sorsa azonban nem változott. De Jónás túrt. Jónás jó fiu volt.

Valami erdélyrészi kis faluból került a képzőbe. Az anyja otthon az oláhoknak mérte a sót, a paprikát. Kis szatócsüzlete volt. Jónás sokszor panaszkodott. Elmondta, hogy az anyjának milyen rossz a dolga. Hogy alig tud megélni. Aztán meg két kis testvére is van, akiknek kenyér kell.

De csak a szelidebb társainak mondta ezeket. Aki nem bántották. Aztán ha úgy nekimelegedett a beszédnek, elmondta azt is, hogy van közel hozzájuk egy kis falu a zsidó hitközség itt már ígért is neki állást, csak jól végezze a képezdét.

Ilyenkor látszott rajta, hogy örül. Szép, fekete szemei ragyogtak. Az anyjával felhagyta az üzletet, az fogja majd a háztartást vezetni. Aztán milyen boldogok lesznek.

Az anyját máris segítette.

Gyönyörűen tudott rajzolni. Állandó tanítványai s a képmásolás mindig hoztak egy kis pénzeszkét a számára.

A tanárok is szerették. A hittanár meg különösen kedvelte. Ajándékozott is neki egy-néhány képet a görögök történetéből. Az óráin meg ott tartotta s mivel mindketten bírták a héber nyelvet, a nehéz jelentésű szavakat együtt elemezték.

A többiek azonban kacagtak. Ezeket az órákon soh' sem kellett nekik felelni.

A rajzórákon azonban mindig csend volt. Ilyenkor senki sem bántotta Jónást. Mert rajzolt. Az egész osztály helyett — rajzolt. És Jónás mégis jobban szerette ezeket az órákat.

Voltak más napok is, amikor barátságos arccal közeledtek feléje. Ilyenkor Jónás finom süteményeket s drága tortákat hozott az iskolába. Mert Jónás nem egy helyen étezett. Szegény gyerek volt, több háznál kosztolt. Onnét hozta a jó téztákat. A fiuknak ízlelt. A zsidógyerekek megvergették a vállát.

— Jónás, hallod, ilyen többször iszozhatnál. Néha libát is hozott Jónás. Szép sült libát, amit azért kapott, hogy legyen mit vacsorálnia. De Jónás egyszerűbb étellel is beérte. A jót mindig elhozta az iskolába.

Ilyenkor persze megrobanták. Ők hírt se látták a pecsenyének.

A „tápiiban“ csak „csizmatalppal“ szolgáltak. A „tápi“ olcsó étközehely volt diákok számára. A „csizmatalp“ száraz marhahús.

Itt tizenkét koronát fizettek a kosztért.

De hogy is mondtam?

Jónás szívesen megosztotta a falatokat.

Az egyik tanár igen jó ember volt. Az énekkórán tehát rendszeren ettek.

• • •

A tanév a vége felé járt. Májust írtak. A fák lombjai kizöldültek. A magányos sátahegyeken mindinkább több ifju embert lehetett látni, amint a reggeli, korai órákban, könyvvel a kezükben — tanultak.

A képisítőre készültek. Jónás is köztük volt. Ő már négy órákor kiment, amikor még nem jár senki. A város alszik. A nap nem süt az ember könyvébe.

Egyik hétfői napra volt kitézve az osztályvizsga.

Volt, aki már előre csapta a murikát.

A diákok csoportokra osztottak. Mindenik csoportnak megvolt a diaktanyája.

Városban sok ilyen vendégló van. Szépen berendezett pincehelyiségek, kis korcsmazugok, külvárosi csapszékek, ahova nem ér el a szigorú iskolai fegyelem, ahol úgy dözögölhetnek az ifju emberek, amint a kedvük kívánja, korlátlanul, amint nekik tetszik.

— **Öt frankra ítélték Catarauék bűntársait.** Jellemző ítéletet hozott tégnap a bukaresti törv. nyszék. Öt-öt frank pénzbüntetésre ítélt Mandasescu Szilviát és Avram Tódot, akik — mint ismeretes — utelvek kölcsönzésével elősegítették a debreceni pokolpöcs merénylők gaztettét. És ami a legelszomorítóbb: a tárgyalás közönsége viharos tapsal fogadta az ítéletet és óvációban részesítette a vádlottakat, tüntetésével jelezve, hogy a románságnak a bombamerénylét alkalmával tanúsított felháborodása csak műfelfáborodás volt.

Hogy az egész tárgyalás csak a látszat megóvása kedvéért történt, bizonyítja az is, hogy az ügyészség nem bünpártolás, hanem csak az utlevéltörvény megszegése miatt tett vádat Mandasescu és Avram ellen, Mandasescu, aki szabadlábban volt, önként jelentkezett a bíróság előtt, míg Avramot az ügyészség fogházából két rendőr kísérte a tárgyalóterembe. A vádlottakat Radu Rosetti ügyvéd és Emanoil Antonescu, a bukaresti egyetem jogtanára védte. Radu védekezésében azt hangoztatta, hogy a román közvélemény már felmentő ítéletet hozott és a bíróság ne féljen a magyar közvélemény ítéletétől, mert a magyarok se voltak tekintettel a románok érzéseire, amikor a kismajtényi pörben marasztaló ítéletet hoztak. Emanoil pedig azt hangoztatta, hogy a vádlottak tette nem bűnselekmény, hanem minden rossz szándékot menten elkövetett sajnálatos könnyelműség. A törvényszék hosszas tanácskozás után kihirdette az ítéletet, amelylyel mindkét vádlottat öt-öt frank pénzbüntetéssel sújtotta. A közönség viharos tapsal fogadta az ítéletet és a vádlottakat és a két vedőt óvációban részesítette. Az ítélet jogerős.

— **Zsinatvizsga.** A folyó évi május hó 12. és 13. napjaira kitűzött zsinatvizsgálatot sikerrel tettek le: Lukács József gyergyószentmiklósi segédlelkész, Potovszky David gyergyószentmiklósi segédlelkész, — Peterffy Béla gyergyóalfalyi segédlelkész, Barabás Márton csikszeredai segédlelkész, Fülöp János brassói segédlelkész, Wéger Lajos gyulafehérvári segédlelkész.

— **Ötvenezer koronás alapítvány.** A Szent Ferencrudin nővérek nagyszabedni tanács nevelőintézte a napokban ünneplte meg fennállásának ötven éves évfordulóját. Dr. Bilinsky Lajos, az intézet igazgatója ebből az alkalomból 50.000 koronás alapítványt tett.

— **Halálozás.** Kál Antal csiknagybödög-asszonyi főkéntor, a „Benemerenti“ pápai aranyéremkereszt tulajdonosa vasárnap 73 éves korában Karczfalván elhunyt. — Elhunyt egy egész emberöltőt töltött el az egyház és tanúgy szolgálatában. Leikés és eredményes munkálkodásával igen nagy tisztelgetés és közbecsülésnek örvendett.

— Zakariás Istvánné szül. Bajkó Adna f. hó 17-én meghalt. Temetése f. hó 19-én volt Ditrón nagy részvét mellett. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alólirottak fájdalomtelt szível tudatjuk, hogy a szerető nő, hű testvér, gondos édesanya és nagyanya Zakariás Istvánné szül. Bajkó Anna, életének 66-ik, boldog házasságának 46-ik évében, f. hó 17-én reggel 2 órakor, hosszas betegség és a haldoklók szentségének felvétele után, lelkét visszaadta teremőjének. A megboldogult földi maradványait f. hó 19-én d. e. 9. ó. helyezett örök nyugalomra a helybeli köztemetőbe; lelkiért pedig az engesztelő szent mise-áldozat ugyanakkor fog a r. kath. pleb. templomban az Egke Urának bemutattni. Az Ur angyalai örökjének drága hamvai felett! Ditró, 1914. május hó 17-én. Özv. Zakariás István mint férje. Zakariás Irma, férj. Vegh István Józsefné mint leánya. Vegh István József mint veje és gyermekeik: Irén, Livia, István, Jenő, Izolda, Ducika. Bajkó Róza, férj. öz. Ehed Mihálné, Bajkó Mór és neje Adám Gizella, Bajkó Katalin és férje Puskás József, Bajkó Zsuzsanna férjezett Péter Istvánné, Bajkó Lotti férj. Gaál Miklósné, Bajkó Gyula és neje Gál Adél mint testvérei.

— Özv. Simó Ignáczné 63 éves korában, vasárnap este városunkban elhunyt. Halálát nagy családja és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Írásvizsgák.** A napokban folyt le Csikszereda városban és a felcsiki járásban a képviselőválasztók írás- és olvasásvizsgálja. Csikszeredában a dr. Ujfalusi Jenő polgármester előnktele alatt működött bizottság 22 jelentésköt vizsgáztatott le, míg a felcsiki járásban 800-an jelentkezték, melyből közel 600-an jelentek meg a dr. Sándor Gyula főszolgabíró előnktele mellett működő bizottság előtt. — A jelentkezőknek majdnem kivétel nélkül sikerült a vizsgája.

— **Ipari betegségek és balesetek elhárítása.** Az iparegészségügy c. szaklap kiadásában most jelenik meg Hlavács Kornél miniszteri titkár bíró könyve, mely az ipari megbetegedéseket és baleseteket elhárító óvórendszabályokat ismerteti. Az ipari munkások egészségének védelme és baleseti veszélyének elhárítása ma már hatalmas külön tudomány, amelynek eredményeit az életben figyelmen kívül nem hagyhatjuk sem az ipari üzemek telepengedélyezésénél, berendezésénél, vagy vezetésénél, sem pedig az előforduló balesetek okainak kutatása és hasonló balesetek előfordulásának megelőzésére irányuló tevékenység közben. Hlavács Kornél könyvében e szükséges ismereteket mindenki által érthető népszerű nyelven, de a legnagyobb körültekintéssel állította össze, miért is az e téren nélkülözhetetlen segédkönyv lesz. A május hó végéig 16 K. könyvtári forgalomban ára 20 K. lesz.

— **Rendőr kutya verseny Marosvásárhelyen.** Az erdélyi Állattenyésztő és Állattudó Egyesület Marosvásárhelyen május hó 31-én és június hó 1-én Országos és galamb kiállítás, baromfi, házinyul és méhészeti bemutatót, műkoterék és rendőrkutya versenyt rendez rokára és borzra valóban értékes arany, ezüst- és bronz-díjak és számos tisztelet-díjjal. A rendőrkutya versenyen Jurisich Iser-tohni (németországi) rendőrkomisziárius is részt vesz, Lux nevű híres Rendőrkutyájával.

— **A Csikszeredai Ismeretterjesztő Tarsaság** folyó hó 19-én a főgím. tanári tanácskozó teremben tartotta alakuló közgyűlést nagyszámú tag részvételével. A közgyűlést az összehívók nevében Kassai Lajos főgím. igazgató nyitotta meg s megnyitó beszédeben szólt az alakulás szükseget s a tarsaság célját. — Indítványozta, válasszanak ideiglenes elnököket és főtátrakt, akik a tarsaság ügyeit az alapszabályok jóváhagyásáig vezessék. A közgyűlés Zsógin Zoltán indítványára elnöкке Kassai Lajost, főtátrakt pedig Szlavik Ferencet választotta meg. — Ezután elnök a tarsaságot megalakítottak nyilatkozta ki s felkérte Szlavik Ferencet, hogy az alapszabály tervezetet olvassa fel. Szlavik Ferenc bevezető beszédeben részletesen rámutatott azokra a cölökre, amelyek a megye közművelődési állapotának emelése érdekében a tarsaságnak meg kell valóstania s aztán felolvasta az alapszabálytervezetet, melyet a közgyűlés a tárgyalás alapjául el is fogadott s többeck felszólalása után az eredeti tervezet némi módosításával az alapszabályokat végleg megállapította s felhatalmazta az elnököket, hogy jóváhagyás végett terjessze fel. A megnyitásközött nagy érdeklődés remélünk enged, hogy a tarsaság hasznos és eredményes munkát fog végezni. A taggyűlést meg ezután is folytatni fogják s remélhetőleg az eddigi tagok (150) száma — tekintve a csekély tagsági díjat — rövid időn belül legalább is megháromszorosodik.

— **A felsőbb kirakatervező iskola.** A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete oly felsőbb kirakatervező szakiskolát létesített Budapesten, a melyben a kirakatervező pályára készüők magas színvonalu kiképzést nyerhetnek. Érdeklődőknek tájékoztatást ad a szakiskola igazgatója, Lázár Mór Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 9.

— **A csikszereda—székelyudvarhelyi vasút.** A csikszereda—székelyudvarhelyi vasút kiépítése ügyében Székelyudvarhely város kiépítése ügyében Székelyudvarhely város képviselőtestülete és Udvarhely vármegye törvényhatósága deputációt küldött Harkányi János báró kereskedelmi miniszterhez, ki a küldöttséget a múlt heten fogadta.

Harkányi báró kereskedelmi miniszter a memorandumot miután átvette, így szolt:

A székelyudvarhely—csikszeredai vasutvonal kiépítésének fontosságát úgy hadászati, mint kereskedelmi szempontból is elismeri, — tekintettel azonban az utóbbi időben eszközölt s még maig is folyamatosan levó vasuti nagymértvű befektetésekre, főképp pedig a második vasuti sínpar beállításával és kiépítésével beállott magas kiadásokra s tekintettel végül azon körülményre, hogy a székelyudvarhely—csikszeredai vasutvonal kiépítése, valamint a héjasfalva—székelyudvarhelyi már meglevő helyi érdekű vasutvonalnak elsőrendű vasutvonalná leendő alakítása mintegy 25 millió újabb költséget és befektetést jelent — ezidőszert meg a kért vasutvonal kiépítését megkezdemi nem lehet. Készsgggyel helyezte kiállításba addig is az automobiljáratot meg áldozatok árán is.

— **Magyar alispán Besztercen.** Besztercéről jelentik: Beszterce vármegye törvényhatóság bizottsága a dr. Hunyady Imre besenyői főszolgabíróval töltötte be az elhalálozás folytán megüresedett alispáni széket. A vármegye fennállása óta — két esetet kivéve — mindig zász volt az alispán, most ismét magyar embert választottak meg alispánnak.

Van vendéglős, aki maga ajánlja:

— Rendeztünk ám be a diák uraknak egy nagyon szép helyiséget. Ahol biztosan lehetnek. Legyen szerencsénk!

Ilyen helyen gyűltek össze a mi diákjaink is. A haragosak összebékültek. Jónástól mindannyian bocsánatot kértek a négy esztendő szenvedéséért. Hisz az csak tréfa volt. Aztán hivaták magukkal. Jónásnak jól esett, hogy most már őt is bevezetik a társaságba. Elment velük. Az egyik éjszakán aztán kirugtak a hámból. Többen pénz kaptak hazulról. Fizettek. A korcsmáros hordta a borokat. Jónás becsipett.

Mulattás után, mikor hazafelé mentek volna, Jónás indítványt tett. Különös indítványt. A többieket egészen meglepte.

Jónás zsebében is volt harminc korona. A hittan-tanártól kapta, mert emlékül egy képet festett számára. Holnap az anyjának küldte volna. Ezt az összeget szánta az indítványra. Ha jól megmondoljuk, tizenöt forint nem is pénz, aki annyit keresett már, mint én — tündött Jónás becsipett fejével. Aztán egyszer van csak. Pár hét... Szétmegyünk... Ki tudja, merre... Nem akarom, hogy azt mondják: — Az a zsidó még is csak piszkos volt. Megitta a borunkat. Nem... Ezt nem akarom. Megismételte az indítványt. Aztán eltűntek az éjszakában...

Az igazgató ajtaján egy szegényesen öltözött nő kopogtatott. Elavult fekete ruhát viselt, a fején is fekete kendővel.

A folyosón diákok lézengtek s kíváncsi szemmel nézték az asszonyt.

— Tessék! hangzott belőlről a kiáltás.

Amig ott bent beszélgettek, az ifjúság lecsődült a folyosóra s ott lármáztak az ajtó előtt, némelyek haragosan kiabáltak, szurós megjegyzéseket téve az intézet tanárraira.

Jó felóra után kijött az asszony. Elővette tarka nagy keszknőjét s abba temette az arcát.

A diákok körülálláltak.

— Ne sirjon azért, néni!

De az szegény csak zokogott.

A fiuk kísérték a kapuig.

Később felhívták mind a négy évfolyam tanulóit a zeneterembe, ahol a tanárok már várták a növendékeket.

Az igazgató előadta az esetet. A tanárok szomorúan bólintottak.

Az alsóbb osztályosok szemlesütve hallgatták az igazgatót. A nagyobbak azonban zúgni kezdtek, később már kárma, hangos kiabálás hallatszott a teremben...

Az igazgató befejezte beszédét s Jónás még azon este fölboltó magát.

— **Erdélyi rumánok Baranyában.** A Pécsi Naplónak olvassák: A magyar királyi államvasutak Budapest—pécsi vonalán folyó munkálataknál tömegesen dolgoznak az erdélyi rumánok. Tegnap Pécsért időztek, a reggeli órákban élelmiszereket vásároltak s a déli vonattal kiutaztak Sásdra. Nyáira megtervezett nekik Baranya, hogy állandóan itt szeretnének lenni. Ha valamely más kínálatnak a letelepedésre, szívesen teremténe nekik a maguknak állandó otthon. Rumánoknak mondják magukat, de mindnyájan beszélnek magyarul. Sőt egyik-másik meglepő magyarsággal beszél a nyelvüket. Maguk közt s a családjaik körében rumánul beszélnek. A magyarországi viszonyokkal teljesen meg vannak elégedve. Szerintük csak a rumán urak szítják a nemzetiségű tüzet; a rumán nép jól érzi magát s egyáltalán nincsenek sérelmei. És még jobban is érzékelik magukat, ha elhagyhatnák Erdélyt s olyan vármegyében telepedhének le, mint a minő Baranya, ahol nincsenek nemzeti agitátorok, ahol a népet békében hagyják dolgozni s nem járnak a nyakára rumán nemzetiségű igazgatók. Mennyi igaz a vasuti munkások, illetve napszámosok szavaiból, nem áll módunkban kétséget kizáró bizonyossággal megállapítani; de hajlandók vagyunk szavaiknak hitelt adni, mert nagyon természetesnek találjuk, hogy ott jobban érezhetik magukat az emberek, ahol nem látják őket, mint ahol folytonosan tüzes taplót dugdosnak a fülükbé s paraszat raknak s lábuk alá.

— **A járdá kibővítése.** A város képviselőtestülete csütörtökön tartott közgyűlésében elhatározta, hogy a főgimnázium előtt a járdát szeptember 1-ig kiépítteti és azt az aszfalt járdával összeköti. A járdá próbaképpen kockakövekből fog készülni és amennyiben beválik, a város többi része, első sorban a vasut irányában is ezzel fog kiépíttetni, mivel jóval olcsóbb és tartósabb az aszfaltnál.

— **Affer a színházban.** Marosvásárhelyről írják lapunknak: a „Támlaszék 10. sz.” c. darab, amelyet tegnap Hevesék színre hoztak, azzal kezdődik, hogy két színes támlaszék 10. számú hely miatt összevesz. A tegnapi előadásban a két színész oly frappánsul használta ki a helyzetet, hogy az inspektoros rend őrzisztviselő beleavatkozott — azt híván, hogy a közönség körében történt az affer. A jelenet óriási derűsége váltott ki.

— **Evvizó vizsgálatok sorrendje** a helybeli községi polgári leányiskolában. Junius hó 15-én d. e. rom. kath. hittan vizsgálat, d. u. francia, ének és zenevizsgálat. Junius 16-án d. e. I. osztály, d. u. II. osztály; junius 17-én d. e. III. osztály, d. u. IV. osztály vizsgálatára minden tantárgyból Junius 18-án d. e. 9 óra körül „Te Deum”, d. u. 5 óra körül zírónapszám. Junius 19-én d. e. értesítők, bizonyítványok, rajzok, fizetek, kézimunkák kiosztása, d. u. irásbeli, 20-án szóbeli magánvizsgálatok.

— **A nagyméltósági m. kir. miniszter** ur 26813—1914. sz. a. kelt magas rendeletével elhatározta, hogy a hazánkban található gyógyvínyének szedésének és értékesítésének elajándítása végett lelkészek és néptanítók részére 8 napra terjedő tanfolyamot rendez. Ezen tanfolyamon az azon résztvevő a gyűjtés érdemes vadontermő gyógyvínyekkel megismerkedhetnek, azok gyűjtésének, száritásának, csomagolásának és értékesítésének minden részletről elajánthatják, hogy azután állandó lakhelyükön a gyógyvínyének rendszeres gyűjtését és értékesítést szervezhessék. E tanfolyamon továbbá elajánthatják az azon résztvevők a hazánkban természetesen érdemes gyógyvínyének természetét is. A tanfolyamon kolozsvári m. kir. gazdasági akadémia 1914. évi július hó 29-étől augusztus hó 5-ig bezárólag lesz megtartva. A tanfolyam részvevőit a nagyméltósági m. kir. földmivelségi miniszter ur veszi fel s a résztvevők a kolozsvári gazdasági akadémián ingyen lakásban és fejenként — utköltés és napidíj fejében — 64 K (Hatvanégy korona) általánban fognak

részveszülni. Az általán felét a tanfolyam kezdetén, a másik felét pedig annak sikeres elvégzése után kapják kézhez. A tanfolyamra vidéki lelkészek és tanítók összesen 20-an lesznek felvéve. A felvételnél előnyben részesülnek azok, akik az előző években is már folyamodtak felvételre, de helyszükre miatt nem lettek felvéve. Akik ezen tanfolyamon résztvenni óhajtanak, a nagyméltósági m. kir. földmivelségi miniszter urhoz címzett s szabályszerűen felszerelt kérvényüket 1914. évi június hó 10-ig a kolozsvári m. kir. gazdasági akadémia igazgatóságához vagy a felvidéki, az eperjesi, a kolozsvári, a marosvásárhelyi vagy a nagyváradai miniszteri kirendeltségbezh küldjék be. A kikötött létszám betöltése után, külön miniszteri engedéllyel, a helyhez mérten olyanokat is felvesz az akadémia igazgatóság, akik segélyre nem tartanak igényt. — Kolozsvár, 1914. április 29. A m. kir. gazdasági akadémia igazgatósága.

Van szerencsés a n. é. közönség szives tudására hozni, hogy

brassói fiókületünket

augusztus hó 1-én megszüntettük. Ezután egyedül marosvásárhelyi gyarunk és üzletünk áll fenn.

Berendezéseknél

készséggel állunk a n. é. közönség rendelkezésére és meghívására minden vételköltséggel nélkül mutatjuk be — egyik cégfőnökünk által — gazdag mintagyűjteményünket és mivel így az üzlet fenntartási költségét megtakarítjuk, a vevőközönséget sokkal olcsóbban szolgáljuk ki.

Szekely és Réti

Marosvásárhely, Széchenyi-ter 47. sz.

— **Uj utca nyitása.** A kereskedelemügyi miniszter a város képviselőtestületének kérésére, a kir. törvényték mellett nyitandó új utca céljaira, Özv. Karda Lajosné és társai tulajdonát képező 235 négyzetöölnyi ingatlan megszerzésére a kisajánítási jogot engedélyezte. Az új utca a léteendő tisztviselő-telephez és új kórházhoz fog vezetni.

— **A Darwin-Könyvtár most megjelent** 5. és 6. száma két rendkívül értékes munkával gyarapítja a magyar természetudományi irodalmat. Az 5. száműz Diderotnak egy kisebb lélektani tanulmányát hozza „Lovel a vakokról — azokhoz, akik látnak” címen. — Diderot, az enciklopédia szerkesztője a lángelmű forradalmár, minden idők egyik legzellemebb és legnagyobb tolu bölcselője a vakoknak a miénklől eltérő sajátos lelki világát ismerteti. A másfélszáz éves kis tanulmány éppoly friss értékű, mint első megjelenésekor, mert a vakok lélektanának ismeretében azóta sem jutottunk előbbre. Aki elővassa, több lélektani ismeretre és mégis könnyebb módon tesz szert, mint akárhány vaskos iskolás lélektan elolvasásával. A fordítás dr. Révész Béla munkája aki az eredeti stílus szellemes frissességének minden árnyalatát igen sikerülten adta vissza. A 6. száműz Lamarcknak, a Diderotnál nem kisebb francia lángelműnek „A fajok átalakulásáról” szövegű munkáját tartalmazza. A Lamarck nevére ma már állandóan a Darvinnél együtt elegetik, a kettőjük nevéhez fűződik az a hatalmas gondolatrendszer, melyet „Szarmasztán” néven ismer a világ. Annál esodatosabb, hogy Lamarckról eddig magyar nyelven semmi sem jeleut meg. élméletet mindenki csak jobbrossabb kivonatokról ismerhette s ig érdemes szolgálót tesz a Darwin-Könyvtár a magyar közönségnek, mikor e világhírű munkát, mint eredeti forrást hozzáférhetővé teszi. A fordítást Hanner Viktor végezte igen gondosan Mindkét füzet 60 fillérjével kapható a könyveskereskedésekben.

— **Üzeti Tisztességet Vedő Egyesület.** A marosvásárhelyi kereskedelmi- és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy az üzleti tisztesség értékeinek, az ipari szellem és erkölcsi javak oltalmának előmozdítására f. évi március hó 26-én „Budapesti Üzeti Tisztességet Vedő Egyesület” alakult, melynek célja mint címe is mutatja a védjegytulajdonosok (bel- és külföldi) érdekeit ápolni és előmozdítani, az ipari tulajdonjog védelmét célzó törekvéseket a megvalósuláshoz segíteni, valamint tagjainak a gyakorlati életben előforduló sérelmeiről a közvéleményt, kormányt és a törvényhozást tájékoztatni, végül pedig a sérelmek orvoslása iránt eljárni. Ajánljuk az érdekelteket közönség figyelmébe. Székelyváros Budapest (V. Szemere-u. 6.) Levelezés magyar és német. Bővebb tájékozást az egylet elnöksége ad. Marosvásárhely, 1914. május 11. Bürger elnök, Sz. Szakász titkár.

— **A pünkösdi bucsu szertartásainak sorrendje** a csiksomlyói Szentferenczi zárdá kegytemplomában, az 1914. évben. A kegytemplomban: Május 29-én (pénteken) d. u. 3 óra körül bevezető szent beszéd és vescesnyer. Május 30-án (szombaton) d. e. fel 7, fél 8, 8, 9, 10 és fél 12 óra körül szentmisék; 8 u. fél 3 óra körül predikációk. Május 30-án d. u. fel 3 és fél 5 óra körül szent beszéd és vescesnyer. Május 31-én (pünkösdi napján) d. e. fel 7, fél 8, 9 és 10 óra körül szent misék; 8 és 10 óra körül szent beszéd. Május 31-én délután 3 óra körül vescesnyer. Somlyóhegyén a kápolnában: május 29-én (pénteken) délután fel 5 óra körül szent beszéd. Május 30-án (szombaton) délelőtt 6, 8 és 11 óra körül szent misék, 6 és 11 óra körül predikációk. Május 30-án délután 2 és 4 óra körül szent beszéd. Május 31-én (pünkösdi napján) délelőtt 6 és 9 óra körül szent misék és predikációk. Szives figyelmeztetésül: a) gyónatás naponként reggeli 6 óratól esti 6 óráig; b) áldoztatás a kegytemplomban minden örökben; c) kegytárgyak kaphatók a sekrestyében.

— **A városi mérnöki allas betöltése.** Az újonnan választott városi mérnöki állásra Balázs Ernő sepsizsigőrgyi városi mérnök egyedül pályázott. Balázs mérnök azonban ahhoz a feltételhez köti pályázatát, hogy hetenként csak 2 nap teljesít szolgálót, mert a Sepsizsigőrgy városánál viselt mérnöki állást is megtartja. Ezenkívül szükség szerint mindig ide utazik, továbbá részt vesz az összes képviselőtestületi gyűléseken. Építkezési engedélyek tárgyában hetenként egy nap hivatalos szemlért tart. Minthogy más pályázó nem akadt, a városi ideiglenesen minden valószínűség szerint elfogadja az ajánlatot, mert az eddigiekhez képest ez is előny jelent. A feltételekhez Sepsizsigőrgy városa a maga hozzájárulását megadta. A fiatal mérnök tehetős szakember hírében áll.

— **A tavaszbeli hálózat kiépítése.** A napokban küldötte el Fejér Sándor alispán a vármegyei törvényhatóság távbeszélő hálózat kiépítési költségének utolsó hozzájárulási rész lelt, 23,300 koronát. Minthogy időközben a kereskedelemügyi miniszter is engedélyezte a még mindig fűzfetelen kisebb részt, most már semmi sem akadályozza a folyamatosság kiépítését és a hálózat teljes befejezését. A műszaki föfelügyelőség már szállította az anyagot és remélhetőleg két hónapon belül a kászonalcsiki és gyergyóteljesi járás is megkapja a tavaszbeli állomásokot. Ezzel az építés munkája teljes befejezést nyer, ami megbecsülhetetlen előnyt jelent éppen a távoli kászoni és teljesi járási községekre.

— **A katolikus gyermekvédelem tagjai** lettek: Balint Lajos főesperes Csiksomlyó, Fáró Simon esperes Szépviz, Balló János esperes Csikmadaras, dr. Kászonyi Alajos piébanos Nagyboldogasszony, dr. Szekeres József piébanos Csikszidera, Gáboosi Dénes lelkész Csikszentmihály, Réz János tanár Csiksomlyó, dr. Csipak Lajos tanár Csiksomlyó, György Illés lelkész Csikcsicsó, Holland János segédlelkész Csiksomlyó, Antal József piébanos Gyimesfelsőlók, Villman Géza piébanos Csikszenttamás, Márkos Endre piébanos Csikpatlóc, Bíró Ferenc piébanos Madefalva, Keserű András piébanos Csikszentmiklósi, — Csató János piébanos Csikszidera, Lukács Vilmos lelkész Csikszentdomokos, Fekete Imre lelkész Csikrákos, Boga István segédlelkész Csikszentdomokos.

— **Nem szabad írni a fizetésektelelenségről.** A legújabb kiadott miniszteri rendelet szerint a lapok nem közölhetik a kereskedők által bejelentett fizetésektelelenségeket.

— **Nem lesz törvénytelen gyermek.** A polgári törvénykönyv megszüvegezésére kiküldött bizottság a legutóbb tartott ülésében a részletes vita során a tervezetnek a családi jogról szóló fejezetét tárgyalta és elfogadta azt a javaslatot, hogy a törvénytelen gyermekekre vonatkozó megbélyegző kifejezést elhagyják és helyette a „természetes gyermek” kifejezést iktadják törvénykönyvbé.

— **Aszongya...** A dorozsmai járásban, hol most a híres szálmalom óta helyett a felnőttek, sőt őszbencsavarodottak vizsgálataja járja, Gyárfás Géza főszolgabíró elnök-lésével már megtartották az írás és olvasás vizsgáját. Akadt a vizsgázók seregében egy valusi bíró is, akit valóságos bölcs embernek tartanak: fegyelmezett eszü, egészséges itéletü, ritka megbízható ember, a ki azonban csak verejtekéze gyürkőzött meg a vizsgával. A vizsgatárgy volt: két sor irnivaló a hatodik elemi osztály olvasókönyvéből tollbamondás után és ugyanebből a könyvből öt sort kellett olvasni. A mikor a bíró urnak kezébe adták a könyvet, így olvasott:

Hazádnak rendületlenül, aszongya, hogy légy hüve oh magyar, aszongya, tovább: hej bócsód ez, mely aszongya, ápol és aszongya, eltakar!...

Gyárfás főszolgabíró egy szemhunyorítással leintette a kitörni készülő nevetést és azután kéziratot olvastatott a magyarral, a ki folyékonyan olvasott kéziratból is, de míg két sornak a végére dukkácsolt, azalatt ötször beleszótt a szavak közé, hogy aszongya...

— **Tizenegyet új tűzérdandárparancsnokság felállítására.** A folyó évben 14 új tűzérdandár parancsnokságot állítanak fel a monarchia területén. Minden egyes dandárparancsnokság egy ágyús- és egy tarack ezredből fog állni. Az egyes dandárokat a gyaloghadosztályokhoz osztják be. Az új tűzerségi szervezés folytán szükségessé válik 14 tábornoki és 14, a tűzértörzshöz beosztott főhadnagyi állás szaporítása, minek folytán a tűzerségi előléptetés igen kedvező lesz.

— **Székely küldöttség — Bécsben.** Székelyudvarhely város képviselőtestülete rendkívüli ülésén foglalkozott a helyőrség kérdésével. Ugyanis Székelyudvarhelyben van a 82. hadkiegészítő parancsnokság de a cs. és kir. 82-ik gyalogezred törzse a császárvárosban állomásozik. A város már régebben kérte, hogy az ezredtörzset is odahelyezzék s ezt a koalíció alatt Ugron Ákos akkori főispánnak meg is ígérték, sőt az új kaszárnya építési terveit is átengedte a miniszter. Azonban ezidég az ígéretek csak ígéretek maradtak s ez most arra indította a várost, hogy újból napirendre hozzák a helyőrség kérdését és a képviselőtestületi ülésen elhatározták, hogy küldöttségileg fogják kérni a hadügyminisztertől, hogy az ezredtörzset Bécsből Székelyudvarhelyre helyezze.

— **Fősorozások vármegyénkben.** 15. 16. és 18-án zajlott le a kászoualeski sorozás járásban az ideai fősorozás. A polgári elnöki tisztet Szász Lajos vm. főjegyző tölti be. — Szerdán kezdődött a felcsiki járásban a sorozás, melyet a vármegyeháza a törvényhatóság nagyteremben tartanak meg. 22. 23. és 25-én meg a felcsiki járás sorozása tart, 26-án Csíkszereda kerül sora. Szépvízen a sorozás 28. 29-én, Gyergyószentmiklóson a járásban június 2. 3. 4. 5. és 6-án, a városban június 8-án és végül a tölgyesi járásban Gyergyótölgyesen június 10. és 12-én lesz a fősorozás megtartva. — A legények ezúttal is jórészt szeszrel telítve jelennek meg a sorozóbizottság előtt, de akad olyan is, mely szállítva sem tud lábára állani.

— **Tűzerségi anyagszükséglet.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekeltek tudomására hozza, hogy az 1915 évi tűzerségi anyagszükségletek szállítására vonatkozó hirdetmény a Budapesti Közlöny f. évi március hó 11-iki számában magyar nyelven megjelent. Marosvásárhely, 1914. május 11. évi. Bürger elnök, Sz. Szakáts titkár.

— **Tanulmány kirándulás.** A helybeli polgári leányiskola nagyobb növendékei az igazgató és két tanítóno vezetésével mintegy 30-an folyó hó 16-án sikerült tanulmányutat tettek Brassóba. — Dél előtt megtekintették a petroleum finomító, gáz, cukorka és posztógyárakat. Mindenütt szíves fogadtatásban és szakértő kalauz vezetésével tanulságos előadásban részesültek. Délután Brassó gyönyörű fákvesét és tavaszi illattal telt úde levégető éveztek a szép kilátásról, a fekete torony fölött. Indulás előtt a fehér virágoktól pompázó kath. templomba tértek be rövid hálóadó fohászra és azután kitörő jókedvvel énekszó mellett, kellemes emlékekkel utaztak vissza az estéli vonattal Csíkszeredába.

— **A bukaresti magyarok.** A Székely Társaságok Szövetsége Marosvásárhelyen a nyár folyamán jubiláris közgyűlést rendez, a melyen dönteni akar azon teendő felett, a melyekkel a mindinkább erősödő román törekvésekkel és térfoglalásokkal szemben a magyarságot úgy politikailag, mint kulturális és gazdasági téren megerősíthetné és a székely kivándorlást Amerikába és Romániába csökkenthetné. A Bukaresti Szent István Királyi Egyesület választmánya most elhatározta, hogy Szent István napján a romániai magyarok tömeges kirándulást rendeznek Budapestre s innen pár napi tartózkodás után Marosvásárhelyre fognak utazni, a hol az érdekében tartandó Székely Társaságok Szövetségének közgyűlésén részt vesznek.

— **Vége a kakastollnak.** Egy kis elérékenyüléssel vette mindenki tudomásul, hogy a csendőrség egyenruháját is sodrába ragadta a modern csukaszin irányzat. A kakastollas csákó helyett sisakot kapnak a csendőrök, szép sötétzöld egyenruhájukat szürkevel cserélik ki. Pedig ennek a régi uniformának nem kis része volt benne, hogy mindenütt tiszteletjes félelem fogta el az embereket, a hol csak a csendőrök megjelentek. Egyetlen porcikája sem volt magyar ennek a ruhanak, tisztára osztrák eredet volt, de talán épp ezért láttá benne mindenkor a magyar nép a hajtáhatatlan osztrák katonai szellem megtestesülését. És akár magyar, akár osztrák volt ez a ruha, anyi bizonyos, hogy szinben, szabásban egyaránt szemrevaló volt. A csendőrség ridég, sokszor kegyetlen hivatását ez tette rokonszenves s ezért fogja a nép a jól ismert kakastoll helyett a szintén nem magyar csendőr-sisakot megszokni.

— **Adakozás.** Kapos Léo helybeli fűrészgérgyártulajdonos a csíkszeredai tűzoltó-testületnek, a folyó évi május hó 3-án a tüzestet alkalmával kifejtett nagy buzgalmuékert 300 koronát adományozott. A tűzoltó-testület ez uton is hála köszönetét fejezi ki.

— **A székely kongresszus előkészületei** nagyban folynak s az elnökség most küldi szét az egyes társaságokhoz a meghívókat, tudatva, hogy a kongresszus augusztus 24-én Marosvásárhelyen lesz s hogy a kiküldötték és meghívottak bejelentése, indítványok, javaslatok beterjesztése már most, jó előre kívánatos. Az ideai kongresszus a 9-ik lesz a Székely Társaságok nagygyűlései során s a központi vezetőség most is lehetőleg a megnyilatkozó közkívánatossegylezetével fogja a tárgyszerelötet összeállítani. A kongresszus a mint az előtte megnyilvánuló érdeklődés mutatja, rendkívül népes lesz. A kongresszus előkészítésén Deák Lajos elnök és Máthé Jószef titkár buzgolkodnak.

ÓSEI TRÁGYÁZÁS!
THOMASSALAK
A legjobb és legelőcsőbb foszforvas mütárgya! Örökadjunk a hamistásoktól! Csak akkor valódi, ha bizonyosakban van és eredeti ólomár van rajta. Minden zsák tartalomjegyzékkel van ellátva!

KALMÁR VILMOS
A Thomassalaphatfábriken Berlin, vezérképviseelője
Budapest, VI. Andrássy-út 49.
Külföldön a jelenlegi rendkívüli olcsó árakra figyelemmel a vásárlókat.

Szám. 375—914.

Faeladási hirdmény.

A csíkszekefalvi közbirtokosság közhírré teszi, hogy a tulajdonát képező Csíkszentmárton II. határrészben a Csíkszentsimoni vasúti állomástól 43 kilométerre fekvő és a Csobányos patakra hajló mintegy 267,4 k. hold elegeyen lucfenyő és bükkel fedett területén törzsenkénti felvétellel becsült 20848 m³ gömbölyű lucfenyő nettó haszonfa tömeg a Szebeney és Grosz csíkszeredai fakeskedő cég terhére folyó **évi június hó 15-én délelőtt 10 órakor** Csíkszekefalva községházánál zárt írásbeli ajánlati versenytárgyaláson el fog adatni.

A szóban forgó terület faanyagának becsértéke 79729 kor. 1911. évi október hó 9-én tartott árverésen elért eladási ára 98000 korona volt.

Bánatpénz a becsérték 10%-a.

Utó és távirati ajánlatok nem fogadtatnak el. Becsértéken 79729 koronán alul eladand nem foganatosítatik. Az árverés és szerződési feltételek, valamint a becslésre vonatkozó részletes adatok a közbirtokosság elnökénél és a csíkszentmártoni m. kir. járásírdogúdnoksnágnál megtekinthetők.

Csíkszekefalva, 1914. június 16. án.
Miklói István, Konkcsag Lajos,
közbirt. jegyző, közbirt. elnök.

NYOMDÁSZTANULÓNAK

felvétetik egy ügyes fiu, ki legalább a középiskola II-ik vagy III-ik osztályát jó eredménnyel végezte,
VÁKÁR L.,
könyvnyomdájában, Csíkszeredában.

Szám 327—914.

1—2

Ásványvízberhadási hirdmény.

A kászónimpéri közbirtokosság a tulajdonában levő kászónimpéri, Répáti, Báthory borvizforrás égvényes savanyúvíz termékét, melyet eddig évi 8502 kor. bérért a Magyar Ásványvíz forgalmi és Kiviteli R. T. használt, nevezett cég terhére a bérbeadástól kezdve 1927. évi július hó 30-ig terjedő időre, tehát 13 évre Kászónimpér községházánál 1914. évi június hó 8-án délelőtt 10 órakor tartandó zárt írásbeli ajánlati egybekötött nyílt szóbeli versenytárgyaláson bérbeadja.

A bérő által évi 311 napon használható ásványvíz napi terméke tapasztalat szerint 3600 liter.

Bánatpénz 5000 korona.

Az árverés megnyitására beérkező és a feltételeknek megfelelőleg felszerelt ajánlatok szintén figyelembe vételnek.

Az árverési és szerződési feltételek a hivatalos órák alatt a m. kir. járásírdogúdnoksnágnál Csíkszentmárton, ugyszintén a közbirtokosság elnökénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kászónimpér, 1914. évi május 5-én.
Boldizsár Lajos,
közbirt. elnök.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek télen fokozottabban erővel lépnek fel, mint más évszakokban, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kézzel legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítőszer a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 80 fillért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatás gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegségek fertőtlenítésére, antiszeptikus köztözekeknél (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására, nőknek altesti irrigációra, stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform-szappan

finom, gyenge pipere szappan 1%, lysoformot tartalmaz és antiszeptikus hatása. Alkalmazható a legkényesebb bőrre, még csecsemőknél is: szepíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt. Egy kísérlet s Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Darabja 1 korona.

Fodromenta Lysoform

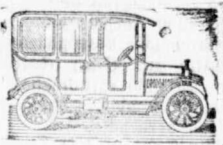
erősen antiszeptikus hatása szájjá. Szájbűzt rögtön és nyomatlanul eltüntet és a fogakat konzerválja. Használható továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gőgbántalmaknál és nátha esetén gargulázásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízbe. **Eredeti üvege 1 korona 60 fillér.**

Az összes lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az **Égészeg és fertőtlenítés** című érdekes könyvet.

Ahol Lysoform nem volna kapható, oda közvetlenül is küldünk 6 korona előzetes beküldése esetén 3 üveg Lysoformot, 2 db. szappant és 1 üveg szájjázt.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

AUTOMOBILOK

keveset használtak eladók. Magyarországon legnagyobb választékban 150-200 darabig állandóan rendelkezésre áll, fuvarozásra, városi és tura-használatra, nyitott és csukott autók, valamint autobuszok és teher-automobilon minden célra, mindenféle gyártmányú legutolsó típusokból állandó kiállítás 1000 koronától feljebb minden árban.

Keveset használt gumik és felszerelések. Budapest, VI, Liszt-Ferencz tér 3. sz.
Telefon 149-62.

FEKETE SÁNDOR.

7-24

BÉRMA SZÜLÖK FIGYELMÉBE!!!

Megérkeztek a legegyszerűbb és legdiszesebb kivitelű **imákönyvek** melyek bérmaajándéknak a legalkalmasabbak.

VÁKÁR L. könyv- és papirkereskedésében kaphatók.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utolérhetetlen hatású tüdő- és mellbetegegeknek, enyhíti a katarust, megszünteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyuladást, rekedtséget és gégebajokat megszüntet, valamint lázt, különösen jó hatású gyomorgörcs és kolika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kiválóan bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbűznél, valamint az összes száj- és fogbetegségek, hüfűgés ellen, megszünteti a szájjal vagy gyomorral eredő bűzt. Jó hatású pantiikagilisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orrbántot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, vart és kitűst. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kézzel legyen.

Irjunk: Thierry A. Órangyal-gyógytáranak Pregrada, Rohitsch mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy sepicalüveg 500 korona. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőse.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban feleslegessé tesz. Használatos gyermekágyas nőknél fájó emlők, tejmegtűnés, rekedés, emlékeményedés ellen. Orbánc, feltört lábak, sebek, dagadt végtagok, csontszu, fekélyek, útés, szúrás, lóvés, vágás vagy zúzódás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: üveg, szálka, por, seret, tüske stb. kiváló, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, fereg, rothadás, körömgüvelés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló fülfekvőpél, véreléseknek, fülfolyásnál, valamint kipálás esetén csecsemőknél stb. stb. kitűnő hatású.

2 toglay ára K. 360 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapestben kapható: **Török József** gyógytáranak, valamint az ország legtöbb gyógyszerárban. Nagyban: **Thalmayer és Seitz**, Kochemster Utóda, Radanovits Testvérek drogériákban Budapestben kapható. Ahol nincs lerakot rendeljünk közvetlenül:

Thierry A. Órangyal gyógyszerárából, Pregrada, Rohitsch mellett.

Helybeli látképes levelező-lapok

a legjutányosabb árban beszerezhetők

Vákár L. könyvkereskedésében, Csikszereda.

Hirdetések
olcsó árszámítás mellett közöltetnek s felvételnek a kiadóhivatalban.